

جامعة
المصطفى
العالمية

مجمع آموزش عالی فقه

مدرسه عالی فقه تخصصی

گروه فقه پزشکی

مقطع کارشناسی ارشد

موضوع

تطبیقات قاعده لاجرج در موضوعات نوین پزشکی

(آنانازی، باروری غیر طبیعی، تغییر جنسیت و سقط جنین)

استاد راهنما:

حجت الاسلام و المسلمین محمد پایانی

دانش پژوه:

داراب سلاجقه

کد ۱۱۸۲۰۱۷

زمستان ۱۳۹۹

هر گونه بهره برداری و استفاده از این پایان نامه با ذکر منبع

اشکالی نداشته و نشر و انتشار آن ، منوط به اجازه کتبی جامعه

المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه و پژوهشگر است.

تقدیم

با توجه به اینکه در آستانه ایام حزن انگیز فاطمیه و شهادت اولین مدافع ولایت و همچنین سالگرد ترور ناجوانمردانه سپهد شهید قاسم سلیمانی فرمانده مقاومت هستیم تقدیم می‌کنم این اثر و تلاش ناقابل و ناچیز را به روح مطهر صدیقه طاهره سلام الله علیها و سردار دلها حاج قاسم سلیمانی مدافع ولایت در زمان حاضر. باشد که این اقل را از این حقیر بپذیرند و ذخیره عقبی قرار گیرد. ان شاء الله

تقدیر و سپاس

حمد و سپاس و منت خدای را که طاعتش موجب قربست و به شکر اندرش مزید نعمت (سوره ابراهیم آیه ۷) هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون بر می آید مفرح ذات پس در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نفسی شکری واجب .

از دست و زبان که بر آید کز عهده شکرش به در آید

اعملوا آل داود شکرا و قلیل من عبادی الشکور- سوره سبا آیه ۱۳

بنده همان به که زتقصیرخویش عذر به درگاه خدای آورد

ورنه سزاوار خداوندیش کس نتواند که به جای آورد

سلام و صلوات و درود بر نبی اعظم و رسول خاتم ، حبیب اله العالمین ، جلوه رحمت بر عالم و آدم ، مبشر و منذر دین حق ، ابالقاسم مصطفی محمد و بر آل طاهرینش ، اوصیاء مکرم مکتبش و رهبران امتش به ویژه بر خاتم اوصیاء حجت بن الحسن المهدی ارواحناله الفداء

و با درود بی پایان بر روح بنیانگذار نظام مقدس جمهوری اسلامی حضرت امام خمینی ره و سلام و رحمت بی کرانه بر شهداء انقلاب و هشت سال دفاع مقدس و مدافعین حرم که این شجره طیبه را با خون خود آبیاری و بارورکردند " اصلها ثابت و فرعها فی السماء توتی اکلها باذن ربها"

تشکر و قدردانی از همه اساتیدعزیز و گرانقدری که در تهیه و تدوین این پایان نامه ما را یاری کردند مخصوصا استاد عزیز جناب حجت الاسلام و المسلمین پایانی و امتنان از راهنمائی ها و مساعدتهای خالصانه ایشان در اتمام و اكمال این رساله،

از خداوند متعال آرزوی توفیق روزافزون و اجر فراوان برای ایشان و همه عزیزان را مسئلت می نمایم.

چکیده

مسائل نو پیدای پزشکی که فقه را دچار چالش تازه ای کرده است از جمله مواردی است که قواعد فقهیه به ویژه قاعده لاجرح در آنها حرف اول را می زند. بنابراین با توجه به اینکه احکام پزشکی به عنوان یکی از مهمترین نیازهای بشر امروز و با توجه به گستردگی محدوده اثر گذاری و انسانهای مبتلا به آن باید روشن شود جای تحقیق و پژوهش در این زمینه بسیار وجود دارد.

علی هذا این پایان نامه به دنبال بررسی و تطبیق قاعده لاجرح بر تعدادی از موضوعات پزشکی از جمله : ۱- آتانازی ، ۲- باروری های مصنوعی یا غیر طبیعی ، ۳- سقط جنین ، ۴- تغییر جنسیت است که از اهمیت ویژه و بی بدیلی در فقه پزشکی برخوردار می باشد.

این رساله در فصل اول مفاهیم و کلیات مرتبط به موضوع را مورد کنکاشی قرار داده و تعاریف و توضیحاتی در این خصوص بیان داشته است .

در فصل دوم که به تطبیق قاعده لاجرح بر آتانازی یا مرگ آسان پرداخته است و در پنج گفتار بطور مفصل بحث کرده است و در گفتار اول ، دوم و سوم در خصوص مرگ آسان یا آتانازی ، تعاریف و اجزاء و اقسام آن و در ادامه به بحث حکم تکلیفی آتانازی در فقه اسلامی از منظر امامیه پرداخته است و در گفتار چهارم و پنجم به بحث حکم تکلیفی حفظ نفس و سقوط قصاص و رضایت مجنی علیه که بسیار مرتبط به بحث و تطبیق قاعده بر آن است پرداخته و در آخر نیز با جمع بندی آراء فقهاء به این نتیجه رسیده است که به دلایل چند گانه لاجرح موجب رفع حکم و قصاص و دیه در آتانازی نمی شود .

در فصل سوم این رساله به بررسی تطبیقی قاعده لاجرح با باروری غیر طبیعی در چهار گفتار پرداخته است و در نهایت به تاثیر قاعده در رفع حکم حرمت مقدمات با تلقیح مصنوعی از زوایای مختلف پرداخته است و در آخر از مجموع نظرات فقهاء به این نتیجه رسیده است که در باروری با اسپرم شوهر به هر شکل آن حکم به جواز داد و در بخش تلقیح با اسپرم بیگانه رای فقهای که بر جواز در صورت حرج و مشقت در اثر ناباروری را صادر کردند و حتی کشف عورت را مجاز می دانند.

در فصل چهارم این پژوهش در دو گفتار به بررسی تطبیقی قاعده بر تغییر جنسیت پرداخته است و آخر به این نتیجه رسیده است با توجه به بررسی آیات و روایات و این قاعده می توان به جواز در انواع تغییر جنسیت رسید چون وقتی مکلف در حرج قرار می گیرد حکم حرمت برداشته می شود و فعل ممنوع مباح می شود.

در فصل پنجم این رساله به بررسی تطبیقی قاعده لاحرج بر سقط جنین پرداخته است. در گفتار اول و دوم به بررسی حکم تکلیفی سقط جنین از منظر فقه اسلامی و دلایل اسقاط حمل در صورت اضطرار و در گفتار سوم به تطبیق قاعده لاحرج و تاثیر آن بر رفع حکم تکلیفی سقط جنین پرداخته است و در نهایت با بررسی نظرات فقهاء به این جمع بندی رسیده است که فقهاء با بررسی حق تعیین سرنوشت و حق حیات در چهارچوب روش شناسی اجتهادی و استنباط فقهی از تحریم مطلق فقهی در این بحث دست برداشته و به تحریم محدود رسیدند.

واژگان کلیدی: حرج ، آتانازی ، سقط جنین ، باروری غیر طبیعی، تغییر جنسیت

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۲	تبیین موضوع
۳	سؤال اصلی
۳	سوال‌های فرعی تحقیق
۴	ضرورت و اهمیت انجام تحقیق
۷	هدف تحقیق
۷	ویژگی‌های طرح
۷	روش تحقیق:
۸	قلمرو تحقیق (زمانی، مکانی و موضوعی)
۸	سابقه و پیشینه:

فصل اول: مفاهیم و کلیات

۱۰	حرج در لغت
۱۱	عسر در لغت
۱۲	آتانازی در لغت و اصطلاح
۱۵	سقط جنین در لغت و اصطلاح
۱۶	باروری مصنوعی در لغت و اصطلاح
۱۷	تغییر جنسیت در لغت و اصطلاح
۱۸	تغییر جنسیت در اصطلاح پزشکی

۱۸.....	تغییر جنسیت در اصطلاح فقهی
۲۰.....	تعریف و معنای قاعده فقهیه
۲۲.....	تعریف قاعده لاجرح
۲۳.....	فرق عسروخرج
۲۳.....	فرق عسر و ضیق:
۲۴.....	ویژگی‌های قاعده عسروخرج
۲۵.....	ملاک در حرج
۲۶.....	فرق حرج و اضطرار و ضرر
۲۷.....	رابطه عسر و حرج
۲۸.....	اجرای قاعده لاجرح در محرمات
۲۹.....	تاریخچه قاعده لاجرح
۳۰.....	تفاوت حکم اولیه و ثانویه
۳۱.....	اقسام قاعده فقهیه
۳۴.....	ویژگی قاعده فقهیه لاجرح
۳۴.....	نسبت و رابطه قاعده و اصل
۳۵.....	فرق قانون با قاعده فقهیه
۳۵.....	فرق قاعده فقهیه با ضابطه فقهیه
۳۶.....	فرق بین قاعده فقهیه و مسئله فقهیه
۳۶.....	اهمیت قواعد فقهیه
۳۷.....	فرق قاعده فقهیه و قاعده اصولیه:
۳۸.....	فرق حرج شخصی با اختلال نظام
۳۹.....	مفاد قاعده، رخصت است یا عزیمت

فصل دوم: تطبیق قاعده لاجرح با آتانازی یا مرگ آسان

۴۳.....	گفتار اول: انواع مرگ و کما
۴۳.....	فرق مرگ حقیقی و حکمی
۴۴.....	مرگ حکمی
۴۶.....	کما در علم پزشکی
۴۷.....	کمای موقت
۴۷.....	کمای عمیق
۴۷.....	مرگ مغزی
۴۸.....	ماهیت مرگ مغزی
۴۹.....	مرگ حقیقی از منظر پزشکی
۵۰.....	گفتار دوم: انواع آتانازی، تعاریف و اجزای آن
۵۰.....	الف: آتانازی فعال داوطلبانه (Voluntary active Euthanasin)
۵۲.....	ب: آتانازی فعال غیر داوطلبانه (non – voluntary active euthanasia)
۵۳.....	ج: آتانازی غیر فعال (انفعالی) داوطلبانه (voluntary passive euthanasia)
۵۵.....	د: آتانازی انفعالی (غیر فعال) غیر داوطلبانه
۵۵.....	گفتار سوم: حکم تکلیفی آتانازی در فقه اسلامی (آتانازی در شریعت اسلام و دیدگاه فقهاء امامیه)
۵۶.....	الف: آتانازی از دیدگاه فقه امامیه
۵۷.....	تعریف حق:
۵۹.....	ویژگی‌های حق:
۵۹.....	تفاوت حق و حکم
۶۰.....	الف) حق الناس
۶۰.....	ب) حق الله
۶۱.....	ویژگی‌های حق الناس
۶۲.....	نظرات فقهاء در خصوص آتانازی
۶۲.....	دیدگاه اول
۶۴.....	دیدگاه دوم
۶۵.....	دیدگاه سوم

استفتاء پیرامون آتانازی و پاسخ آن:	۶۵
حکم تکلیفی آتانازی در فقه امامیه	۶۹
گروه اول	۶۹
گروه دوم	۷۰
گروه سوم	۷۰
ب: آتانازی از دیدگاه علماء عامه	۷۰
۱. مذهب مالکیه	۷۲
۲. مذهب شافعی	۷۲
۳. مذهب حنبلی	۷۳
۴. مذهب حنفیه	۷۳
گفتار چهارم: آتانازی از منظر قانون مجازات اسلامی	۷۳
مفهوم حقوقی رضایت	۷۴
تعریف رضایت	۷۵
شرایط صحت رضایت	۷۵
تعریف اذن	۷۶
عناصر اذن	۷۶
مفهوم حقوقی عفو	۷۷
فرق رضایت و عفو	۷۷
نتیجه نظرات حقوقی	۷۹
گفتار پنجم: حکم تکلیفی حفظ نفس	۸۱
حکم تکلیفی حفظ نفس بدون تراحم و با تراحم	۸۲
نظر فقها در موارد فوق	۸۳
موارد تردید در حفظ نفس	۸۳
۱. حالت اغماء و زندگی نباتی	۸۳
۲. حیات غیر مستقر	۸۵
۳. مرگ مغزی و اغمای عمیق (حیات عضوی و حیات نباتی)	۸۶
انواع حیات	۸۶
نظرات تعدادی از فقهاء در خصوص مرگ مغزی	۸۷

۸۸..... نظرات تعدادی از فقها در خصوص حیات نباتی: ۸۸..... حکم تکلیفی موارد تزاحم ۹۱..... جمع بندی: ۹۱..... تطبیق قاعده لاجرح..... ۹۳..... گفتار پنجم: سقوط قصاص با اعلام رضایت مجنی علیه بر قتل ۹۷..... بررسی نظریات ۱۰۰..... جمع بندی و نتیجه گیری ۱۰۱..... نتیجه نهایی تطبیق قاعده لاجرح بر آتانازی.....

فصل سوم: تطبیق قاعده لاجرح بر باروری غیر طبیعی

۱۰۷..... گفتار اول: روشهای باروری ۱۰۷..... تعریف تلقیح مصنوعی ۱۰۷..... تلقیح در لغت: ۱۰۷..... مصنوعی در لغت: ۱۰۷..... تلقیح مصنوعی در اصطلاح ۱۰۷..... چند اصطلاح ۱۰۸..... تعاریف گوناگون تلقیح مصنوعی ۱۰۸..... علل اختلال در باروری طبیعی ۱۰۹..... علل مردانه ۱۰۹..... علل زنانه ۱۱۰..... روش‌های تلقیح مصنوعی ۱۱۱..... نحوه برقراری لقاح ۱۱۲..... روش‌های پیشرفته در درمان نازایی ۱۱۳..... تاریخچه لقاح مصنوعی ۱۱۳..... گفتار دوم: حکم تکلیفی تلقیح مصنوعی شوهر به همسرش و مبانی فقهی آن و تطبیق قاعده لاجرح به آن ۱۱۳..... تلقیح مصنوعی و مبانی فقهی حقوقی آن ۱۱۴..... تلقیح اسپرم مرد به همسرش ۱۱۶..... نظریه جواز

۱۱۷.....	نظریه حرمت
۱۱۹.....	تطبیق موضوع با قاعده لاجرح
۱۲۱.....	گفتار سوم: تاثیر قاعده لاجرح بر حکم تکلیفی تلقیح مصنوعی با اسپرم بیگانه
۱۲۱.....	تلقیح مصنوعی با اسپرم بیگانه
۱۲۱.....	قائلین به حرمت
۱۲۳.....	قائلین به جواز
۱۲۴.....	نظریه احتیاط
۱۲۷.....	گفتار چهارم: تاثیر قاعده لاجرح در رفع حرمت مقدمات تلقیح مصنوعی
۱۲۷.....	۲. از دیدگاه حکومتی و نظام اجتماعی
۱۳۲.....	باروری بعد از طلاق
۱۳۳.....	باروری بعد از مرگ
۱۳۳.....	نتیجه بحث:
۱۳۴.....	نظر مختار:

فصل چهارم: تطبیق قاعده لاجرح بر تغییر جنسیت

۱۳۷.....	گفتار اول: حکم تکلیفی تغییر جنسیت به عنوان اولی در فقه امامیه
۱۳۷.....	تعریف تغییر جنسیت
۱۳۷.....	تغییر جنسیت در اصطلاح پزشکی
۱۳۸.....	تغییر جنسیت در اصطلاح فقه
۱۴۰.....	تاریخچه تغییر جنسیت
۱۴۱.....	اولین تغییر جنسیت در ایران:
۱۴۱.....	تغییر جنسیت در خارج از ایران:
۱۴۲.....	اقسام تغییر جنسیت
۱۴۲.....	تغییر جنسیت در افراد سالم
۱۴۳.....	تغییر جنسیت دو جنسی‌ها (خنثی)
۱۴۳.....	تغییر جنسیت افاد ممسوح

۱۴۳	تغییر جنسیت در تراجنسیتی‌ها (ترنس سکشوال).....
۱۴۴	تغییر جنسیت به منظور کشف جنسیت
۱۴۵	اهمیت و جایگاه موضوع تغییر جنسیت
۱۴۶	چند سؤال.....
۱۴۷	دیدگاه امام خمینی درباره تغییر جنسیت:.....
۱۴۸	اقسام خنثی از نظر فقه اسلامی
۱۴۹	اقسام خنثی از نظر پزشکی.....
۱۴۹	ملاک و معیار تعیین جنسیت خنثی در پزشکی
۱۵۰	ملاک و معیار جنسیت خنثی در فقه اسلامی
۱۵۰	گفتار دوم: تاثیر گذاری قاعده لاجرح در رفع حکم تکلیفی تغییر جنسیت
۱۵۰	دیدگاه فقهای شیعه در مورد تغییر جنسیت
۱۵۰	ادله جواز تغییر جنسیت در خنثای مشکل
۱۵۱	الف) تمسک به قاعده اضطراری
۱۵۱	ب) تمسک به قاعده نفی عسر و حرج
۱۵۱	فرق عناوین اولیه و ثانویه
۱۵۳	جمع بندی بحث.....
۱۵۴	ادله جواز تغییر جنسیت در خنثای غیر مشکله
۱۵۴	دیدگاه و ادله موافقین تغییر جنسیت
۱۵۵	۱. عدم وجود دلیل بر حرمت
۱۵۵	۲. استناد به اصل حلیت و اصل اباحه
۱۵۶	۳. جواز تغییر جنسیت و مسئله ملازمات حرام
۱۵۶	۴. استناد به قاعده تسلیط بر جواز
۱۵۷	۵. جواز از باب تبدل موضوع
۱۵۷	۶. دلالت قاعده نفی حرج بر جواز
۱۵۸	۷. دلیل حدیث رفع بر جواز

فصل پنجم: تطبیق قاعده لاجرح بر سقط جنین

۱۶۰	گفتار اول: حکم تکلیفی سقط جنین در فقه اسلامی.....
۱۶۰	تعریف سقط جنین.....
۱۶۱	انگیزه‌های سقط جنین.....
۱۶۱	سقط جنین در فقه اسلامی.....
۱۶۲	راههای جلوگیری از حمل و استقرار نطفه در فقه اسلامی.....
۱۶۳	اقسام جنین.....
۱۶۵	اسقاط جنین به عنوان حکم ثانوی.....
۱۶۵	اشکال پزشکان به تعریف فقهاء.....
۱۶۶	انواع حیات.....
۱۶۷	موارد استثناء حرمت سقط در فقه شیعه.....
۱۷۰	گفتار دوم: دلائل اسقاط حمل در صورت اضطرار.....
۱۷۰	دلیل نفی جرح.....
۱۷۲	تقریب جواز اسقاط حمل.....
۱۷۳	روایت اول.....
۱۷۴	روایت دوم.....
۱۷۴	جواز کشتن جنین توسط مادر به عنوان دفاع به جهت تراحم میان ادله.....
۱۷۶	سقط جنین از نظر پزشکی.....
۱۷۷	روش‌های جدید سقط جنین.....
۱۷۹	سقط جنین در حقوق ایران.....
۱۸۰	نتیجه:.....
۱۸۰	گفتار سوم: تاثیر قاعده لاجرح در رفع حکم تکلیفی سقط جنین.....
۱۸۰	حکم اسقاط حمل مریض یا نقص عضو.....
۱۸۲	سقط جنین در موارد عسر و حرج.....
۱۸۳	فروض متصور برای جنین ناقص الخلقه.....
۱۸۴	دو تحقیق:.....
۱۸۷	نتایج تحقیق.....

۱۸۷	سقط جنین در جهان بینی آرامنه
۱۸۹	نتایج تطبیقات در چهار موضوع
۱۸۹	الف) تطبیق قاعده لاجرح با آتانازی
۱۹۱	ب) تطبیق قاعده لاجرح با سقط جنین
۱۹۲	ج) تطبیق قاعده لاجرح با باروری غیرطبیعی
۱۹۵	د) تطبیق قاعده لاجرح با تغییر جنسیت
۱۹۷	فهرست منابع و مأخذ:

مقدمه

بحمدالله و المنه با توجه به تاسیس و ایجاد رشته فقه پزشکی در مجتمع آموزش عالی فقه و مدرسه عالی فقه تخصصی تعدادی از علاقه مندان این رشته تحصیل را آغاز و با تلاش و زحمات اساتید و ریاست محترم گروه فقه پزشکی جناب حجت الاسلام و المسلمین دکتر ایمن المصری و همکاران محترم و هیئت علمی این گروه این دوره به پایان رسید و طلاب و دانشجویان به مرحله نهایی که انجام وتدوین پایان نامه و رساله علمی بود رسیدند که این توفیق را نیز خدای متعال شامل حال این حقیر نمود که این مقطع را با تدوین رساله پیش رو به پایان برسانم.

با توجه به موضوعات نوپدید فقه پزشکی که بسیار زیاد هم هست و گاهی متخصصین این حوزه را به چالش علمی می کشاند، فقهاء و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی در صدد پاسخ گویی به سئوالات ، شبهات و ایرادات بر آمدند که این نوشتار نیز در ادامه این روند علمی بررسی دیگری را شروع و انجام داده است و تاثیر قاعده لاجرح را بر چهار موضوع فقهی روزآمد یعنی : الف) آتانازی ب) ناباروری مصنوعی ج) سقط جنین د) تغییر جنسیت ، را مورد کنکاش قرار داده است که تفصیل آن در ادامه خواهد آمد و امیدوارم بتوانم با کمک اساتید گرانقدر و مشاورین محترم قدمی در این مسیر بردارم ان شاءالله.

تبیین موضوع

مسائل نوپیدای پزشکی که فقه را دچار چالش تازه‌ای کرده است از جمله مواردی است که فقه پویای امامیه باید پاسخگوی ابعاد مختلف آن باشد و قواعد فقهیه به ویژه قاعده لاجرح در آن‌ها تاثیر و نقش تعیین کننده‌ای دارد.

قاعده لاجرح از مهمترین قواعد عقلای است که مستند به آیات، روایات و اجماع مسلمین می‌باشد و مرجع در این قاعده عرف است یعنی وقتی ما ادله احکام اولیه و این قاعده را به عرف عرضه می‌داریم بالفطره دومی را بر اولی مقدم می‌دارند چون امثال این قاعده از قواعد تسهیلیه امتنانه که رفع تکلیف و مشقت می‌کند می‌باشند.

مفاد و ملاک قاعده عسر و حرج، نفی حکم شرعی است نه نفی جعل حکم؛ یعنی منزه است شرع مقدس از صدور حکم حرجی مطلقاً؛ در این باب مشقت به چهارگونه دسته بندی می‌شود ۱- مشقت نوعی ۲- مشقت شخصی ۳- مشقت معمولی که ناشی از تکلیف است مثل مشقت روزه داری برای شخص سالم ۴- مشقت ناشی از اعمال و رفتار نادرست خود مکلف مثل قصاص یا دیه.، حال باید دید وقتی که عسر و حرج بیاید، کدامیک از احکام اولیه را با قدرتی که دارد کنار می‌زند و اجازه فعالیت به اطلاعات دیگر را نمی‌دهد.

معیار عسر و حرج در این قاعده عبارت است از حرجی که بیش از تحمل عادی مردم باشد نه هر زحمت و دشواری. بنابراین، در پژوهش پیش رو، تطبیق این قاعده بر تعدادی از موضوعات پزشکی:

همانند آتانازی، باروری غیرطبیعی، سقط جنین و تغییر جنسیت که از اهمیت ویژه‌ای و در فقه پزشکی برخوردار می‌باشد را بررسی می‌نمایم.

این سوال مطرح می‌شود عسر و حرج در موضوعات مورد بحث چه جایگاهی دارد؟ انسانی که از ادامه حیات رنج تحمل‌ناپذیر می‌برد و خود یا افراد شان خواستار پایان بخشیدن به زندگی او هستند. یا حرج و مشقت در ناباروری موجب جواز صور مختلف تلقیح می‌شود؟ یا در موارد خاص مثل امراض جنینی و دروران حاملگی و با توجه به اینکه تولد چنین فرزندان و ادامه حیات آن‌ها موجب به خطر افتادن جان جنین یا مادر و حرج و مشقت بر والدین ایجاد می‌شود، یا برای کشف جنسیت مشکوک با استناد به قاعده لاحرج آن‌ها را به یک جنس واحد ملحق کرد؟ و در نهایت آیا ملاک این قاعده می‌تواند در این موضوعات و امثال آن‌ها مورد بحث قرارگیرد و مشکلی از مشکلات فقهی را پاسخ گو باشد یاخیر؟

سؤال اصلی

تطبیقات قاعده لاحرج در موضوعات نوپدید پزشکی مانند آتانازی، باروری غیرطبیعی، سقط جنین و تغییر جنسیت؛ چگونه است؟

سوال‌های فرعی تحقیق

۱. مفهوم: حرج، آتانازی، سقط جنین، باروری غیرطبیعی و تغییر جنسیت چیست؟

۲. تطبیقات و کاربرد قاعده لاجرج در صور مختلف آتانازی، چیست؟

۳. تطبیقات و کاربرد قاعده لاجرج در صور مختلف سقط جنین، چیست؟

۴. تطبیقات و کاربرد قاعده لاجرج در صور مختلف باروری غیرطبیعی، چیست؟

۵. تطبیقات و کاربرد قاعده لاجرج در صور مختلف تغییر جنسیت، چیست؟

ضرورت و اهمیت انجام تحقیق

درک ماهیت قاعده لاجرج؛ کارکردهای آن؛ عناصر، کیفیت تطبیق قاعده بر موضوعات مستحدثه،

اثرات آن به طور قطع در تقویت، سامان دادن موضوعات بر جا مانده فقه درمان نقش اساسی دارد. از این

رو، لازم است که این قاعده در ابعاد و ظرفیت‌های آن مورد کنکاش قرار گیرد. زیرا بی توجهی به ماهیت

قاعده و کارکردهای آن در فقه درمان باعث نقص در استنباط دقیق احکام در این حوزه شده و یا موجب

به خطا رفتن فقیه می‌شود و بدست آوردن احکام اسلامی را امر غیر ممکن می‌سازد.

قواعد فقهیه از سویی در استنباط احکام فرعی تاثیر بسزایی دارند و بدون در نظر گرفتن آن‌ها علم

فقه به غرض اصلی خود نخواهد رسید و از سویی دیگر بسیار پر بسامد هستند؛ از آن میان قاعده لاجرج

در جای جای فقه خود را نشان داده و احکام بسیاری با تکیه بر این قاعده، پا به عرصه فقه می‌گذارند.

قاعده یاد شده حد و مرز مشخصی در فقه ندارد چه در عبادات و چه در معاملات قابل جریان

می‌باشد البته جریان آن منوط به وجود شرایطی است که باید در هر مورد به طور اختصاصی بررسی شود.